

Toimipisteet

Säkylän pääkirjasto
Sivarinkuja 6
27800 Säkylä

Kepolan kirjasto
Karjalantie 1 a
27710 Köyliö

KOTISEUTUARKISTO KÄSITTELEE HENKILÖTIETOJASI TIETOSUOJALAINSÄÄDÄNNÖN EDELLYTTÄMÄLLÄ TAVALLA

Mikä on kotiseutuarkisto ja miksi sillä voi olla hallussaan henkilötietojani?

Säkylän kotiseutuarkisto on Säkylän kunnan alueella toimiva kotiseutuarkisto, jolla on yksiköt Säkylässä ja Köyliössä. Säkylän kotiseutuarkistoa ylläpitävät yhteistyössä Säkylä-seura, Köyliö-seura ja Säkylän kunta, jotka toimivat rekisterinpitäjänä ja vastaavat siten henkilötietojasi asianmukaisesta käsittelystä.

Kotiseutuarkisto ottaa Säkylän kunnan alueelta vastaan ja arkistoi pysyvästi paikallisia yksityisarkistoja: esimerkiksi paikallisten henkilöiden ja perheiden sekä yhdistysten, seurojen ja yritysten arkistoja. Viranomaisten arkistoja ei kotiseutuarkistossa säilytetä, koska niitä säädellään arkistolainsäädännöllä. Kotiseutuarkiston tehtävänä on tallentaa paikallinen yksityisluontoinen arkistoaines sekä paikkakunnan henkinen perinne, saada se säilymään ja saattaa käytettäväksi siten, että se palvelee sekä yleisen että paikallisen tutkimuksen, opetuksen, harrastustoiminnan ja käytännön tarpeita.

Elossa olevia henkilöitä koskevaa henkilötietoja sisältyy niin perinteiseen analogiseen kuin digitaaliseenkin aineistoon, joita kotiseutuarkistoon luovutetaan. Kotiseutuarkisto ottaa vastaan paitsi kuolleiden henkilöiden ja lakkautettujen yhdistysten arkistoja, myös edelleen toimivien yhteisöjen yli 10 vuotta vanhan aineiston, joten vastaanotettuun aineistoon voi sisältyä elävien henkilöiden henkilötietoja.

Esimerkiksi yhdistyksen tulee sen jälkeen, kun sen tuottaman asiakirja-aineiston alkuperäinen käyttötarkoitus on lakannut, joko hävittää kyseinen henkilötietoja sisältävä aineisto tai arkistoida se. Tietosuojalainsäädännön mukaan arkistointi, ts. luovuttaminen asianmukaisesti toimivaan arkistoon yleisen edun mukaiseen arkistointitarkoitukseen on hyväksyttävä ratkaisu.

Jos sukusi jäsen on luovuttanut arkistonsa tai olet jonkun vanhinta aineistoaan luovuttaneen edelleen toimivan yhdistyksen jäsen, sinua tai läheistäsi koskevaa henkilötietoa voi sisältyä kotiseutuarkistoon luovutettuun aineistoon, vaikka et olisi itse luovuttanut kotiseutuarkistoon mitään (esim. nimesi mainitaan yhdistyksen jäsenluettelossa ja pöytäkirjassa tai yhdistyksen kevätrekelle osallistuneiden valokuvasta olet tunnistettavissa).

Jos käyt kotiseutuarkistossa asiakkaana tutkimassa aineistoja tai jos luovutat sukusi arkiston kotiseutuarkistoon, henkilötietojasi päättyy kotiseutuarkiston haltuun. Kotiseutuarkistolla on velvollisuus olla selvillä siitä, ketkä ovat käyttäneet aineistoja ja ketkä ovat luovuttaneet arkistoja sen haltuun, joten asiakkaana tietojasi päättyy tästä syystä väistämättä kotiseutuarkiston haltuun.

Saako kotiseutuarkisto arkistoida elävien henkilöiden henkilötietoja?

Edellytykset, jotka täyttämällä kotiseutuarkisto voi täyttää tietosuojalainsäädännön vaatimukset yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa toimimisesta, muodostuvat seuraavista:

- kotiseutuarkistossa noudatetaan yleisiä arkistointiperiaatteita: mm. provenienssiperiaatteen noudattaminen (esim. jokaisen jokainen arkistokokonaisuus on oma erillinen arkistonsa, jota ei saa sekoittaa muihin arkistoihin)
- kotiseutuarkisto on organisoitu asianmukaisesti ja sille on nimetty vastuunalainen arkistonhoitaja
- vastaanotettavan ja säilytettävän arkistoaineiston käytännön systemaattiset käsittelytoimet on määritelty ja ohjeistettu
- on olemassa asianmukaiset arkistotilat ja digitaalisen aineiston säilytysratkaisut

- tietopalvelu on järjestetty

Kaikelle henkilötietojen käsittelylle tulee olla lainmukainen peruste EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaan (6 art.). Lainmukainen peruste kotiseutuarkistossa on se, että

- käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (yleinen tietosuojasetus art. 6.1e) ja että
- henkilötietoja sisältävien tutkimusaineistojen, kulttuuriperintöaineistojen sekä näiden kuvailutietoihin liittyvien henkilötietojen käsittely arkistointitarkoituksessa on tarpeen ja oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen ja rekisteröidyn oikeuksiin nähden (tietosuojalaki 4 § kohta 4).

Kotiseutuarkistoa sitovat myös yleiset tietosuojalainsäädännön mukaiset henkilötietojen käsittelyn ehdot. Tästä syystä Säkylän kotiseutuarkistossakin

- noudatetaan riskiperusteista lähestymistapaa (art. 24), sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuojaa (art. 25) sekä hyvää henkilötietojen käsittelytapaa,
- otetaan tietosuojaa huomioon kaikessa toiminnassa, johon liittyy elävien henkilöiden henkilötietojen käsittelyä.
- huolehditaan henkilötietojen käsittelyssä käyttötarkoituksidonnaisuudesta, tietojen minimoinnista, tietojen täsmällisyydestä, tietojen eheydestä ja luottamuksellisuudesta sekä säilytyksen rajoittamisesta
- mitoitetaan tietosuojaan liittyvät toimet siten, että ne takaavat rekisteröidyn oikeuksille suojan samalla estämättä kuitenkaan kotiseutuarkistoa hoitamasta tehtäviään.
- osoitusvelvollisuusperiaatteen mukaisesti on kyettävä osoittamaan henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus, joten se suunnittelee henkilötietojen tietoturvaloukkausten varalta asianmukaiset menettelyt ja dokumentoi systemaattisesti toimet, joihin ryhdytään tilanteen korjaamiseksi

Kuka on rekisterinpitäjä kotiseutuarkiston osalta?

Säkylän kotiseutuarkistoa ylläpitävät yhteistyössä Säkylä-seura, Köyliö-seura ja Säkylän kunta, jotka toimivat rekisterinpitäjänä ja vastaavat siten henkilötietojesi asianmukaisesta käsittelystä.

Yhteystiedot:

Säkylä-seuran puheenjohtaja Anu Juva [anu.juva\(at\)gmail.com](mailto:anu.juva(at)gmail.com) puh. 0500 535371

Puheenjohtaja: Pirkko Peltola [pirkkokpeltola\(at\)gmail.com](mailto:pirkkokpeltola(at)gmail.com) puh. 0400 437803

<https://www.sakyla.fi/vapaa-aika/kotiseutuarkisto/>

Mitä on tietosuojaja ja mitä tarkoitetaan henkilötiedoilla ja henkilötietojen käsittelyllä?

Tietosuojalla tarkoitetaan jokaisen oikeutta yksityiselämänsä suojaan. Tästä oikeudesta, tietosuojasta, on säädetty paitsi Suomen perustuslaissa myös EU:n yleisellä tietosuojasetuksella (ns. GDPR; voimaan 25.5.2018) ja kansallisella tietosuojalajilla (voimaan 1.1.2019). Säkylän kotiseutuarkiston on henkilötietoja käsitellessään huolehdittava elossa olevien henkilöiden henkilötietojen tietosuojasta, esimerkiksi siitä, että kenenkään elävän henkilön henkilötiedot eivät päädy asiattomiin käsiin.

Henkilötiedoilla tarkoitetaan tietoja, joiden avulla tunnistetaan tai voidaan tunnistaa henkilö. Nimesi ja osoitteesi lisäksi myös esimerkiksi puhelinnumerosi, tietokoneesi IP-osoite, autosi rekisteritunnus tai valokuvasi voivat olla henkilötietoja.

Henkilötiedot ovat erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia eli ns. arkaluonteisia, jos ne koskevat henkilön rotua tai etnistä alkuperää, poliittisia mielipiteitä, uskonnollista tai filosofista vakaumusta tai ammattiliiton jäsenyyttä tai liittyvät henkilön perimään, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen. Arkaluonteisten tietojen käsittely on tietosuojalainsäädännön mukaan kiellettyä. Yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa Säkylän kotiseutuarkistolla on poikkeuksia tähän käsittelykieltoon.

Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan esimerkiksi henkilötietojen keräämistä, säilyttämistä, käyttöä, siirtämistä ja luovuttamista. Kaikki henkilötietoihin kohdistuvat toimenpiteet henkilötietojen käsittelyn suunnittelusta henkilötietojen hävittämiseen tai arkistointiin ovat henkilötietojen käsittelyä.

Tietosuojasäännöksiä sovelletaan tietoihin, jotka koskevat elävää luonnollista henkilöä. Tietosuojasetusta ei siis sovelleta kuolleiden henkilötietoihin. Paitsi itse kunkin arkistoaineiston sisältämiä elävien henkilöiden henkilötietoja tietosuojaa koskee myös vastaavia metatietoja (aineistoja koskevaa luettelo- ja kuvailutietoa).

Mitkä ovat kotiseutuarkiston velvollisuudet, kun se käsittelee henkilötietojani?

Kotiseutuarkisto huolehtii henkilötietojesi asianmukaisesta käsittelystä, olitpa kotiseutuarkiston asiakas tai sisältyypä henkilötietojasi kotiseutuarkistoon luovutettuihin aineistoihin. Henkilötietojesi tietosuojasta huolehditaan kotiseutuarkistossa aina aineiston hankkimisesta, säilyttämisestä, hävittämisestä/arkistoinnista ja suojaamisesta käyttöön antamiseen asti. Kotiseutuarkisto käsittelee vain henkilötietoja, joiden käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista kotiseutuarkiston tehtäviin nähden. Minimoinnin periaatetta noudatetaan, ts. tarpeetonta henkilötietoa ei koota.

Tietojasi ei luovuteta kaupallisiin tai muihin kotiseutuarkiston näkökulmasta asiattomiin tarkoituksiin. Esimerkiksi asiakkaana olleen henkilön yhteystietoja ei luovuteta uteliaalle.

Kotiseutuarkiston toiminnasta kertynyttä henkilötietoja sisältävää asiakirja-aineistoa säilytetään vain käyttötarpeen ajan, minkä jälkeen se joko hävitetään tai arkistoidaan, jos se merkittävänä aineistona on asianmukaista arkistoida. Sen sijaan kotiseutuarkistoon jo luovutetut yksityisluonteiset arkistot ovat lähtökohtaisesti pysyvästi säilytettäviä ja niistä ei poisteta jälkikäteen henkilötietojakaan sisältäviä aineistoja, koska se olisi vastoin arkistoteoreettisia periaatteita ja tuhoaisi aineistojen ymmärrettävyyden, todistusvoimaisuuden ja eheyden.

Kotiseutuarkistossa työskentelevät on perehdytetty tietosuojasta huolehtimiseen.

Miten voin selvittää, mitä tietoja minusta on kotiseutuarkistossa? Mitä oikeuksia minulla on liittyen henkilötietoihini kotiseutuarkistossa?

Sinulla on oikeus tietää, mitä tietoja sinusta kerätään ja mihin tarkoitukseen niitä käytetään. Voit myös tarkistaa sinusta kerätyt tiedot, oikaista mahdolliset virheet tai pyytää tietojasi poistettavaksi. Tämä koskee kotiseutuarkiston toiminnasta kertyvää tietoa sinusta (esim. aineiston tilauslomakkeesi, tilaamistasi kopioista kertyvät taloushallinnon tiedot, aineistojen luovuttajatietosi). Tutustu kotisivulla olevaan selosteeseen käsittelytoimista, josta ilmenee, mitä tietoa sinusta asiakkaana kertyy kotiseutuarkistoon. Ota yhteyttä kotiseutuarkistoon (yhteystiedot tämän tiedotteen lopussa), jos haluat tietää, millaista tietoa sinusta on voinut kertyä, tai jos sinulla on tarve käyttää näitä oikeuksiasi.

Huomaathan kuitenkin, että kotiseutuarkiston toiminnan vuoksi esimerkiksi tilitositeaineistoa on säilytettävä kirjanpitolainsäädännön edellyttämä aika tai että aineiston tilauslomakkeesi säilytetään myös mahdollisten selvitystarpeiden vuoksi useita vuosia, etkä voi mahdollisesta pyynnöstäsi huolimatta tulla niistä välittömästi poistetuksi, ts. unohdetuksi, näistä syistä. Osa tiedosta voi olla myös pysyvästi säilytettävää.

Kotiseutuarkiston vastaan ottamiin ja säilyttämiin arkistoaineistoihin liittyy tietosuojalainsäädännössä poikkeuksia, joiden vuoksi edellä mainittuja oikeuksiasi ei sovelleta täysimääräisesti kotiseutuarkistossa säilytettävien arkistojen aineistoihin. Arkistoista ei voida poistaa tietoa tuhoamatta niiden todistusvoimaisuutta, eheyttä ja ymmärrettävyyttä ja siten vaikuttamatta kestävästi arkistojen sisältöön.

Mitkä ovat oikeuteni, jos henkilötietojani on kotiseutuarkiston hallussa?

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus (ks. tarkemmin www.tietosuoja.fi)

- saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä
- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Näitä ei sovelleta kotiseutuarkiston hallussa olevien arkistojen aineistoihin ja niiden metatietoihin täysimääräisesti, koska tietosuojalainsäädännössä on poikkeuksia yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa toimiville. Oikeutesi ovat siten rajatummat arkistoon luovutettuun aineistoon sisältyviin henkilötietoihisi ja niiden metatietoihin liittyen seuraavissa tilanteissa

- Rekisteröidyn oikeus saada pääsy tietoihin (EU:n yleinen tietosuoja-asetus, 15 artikla)

- Oikeus tietojen oikaisemiseen (16 artikla)
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (18 artikla)
- Henkilötietojen oikaisua tai poistoa tai käsittelyn rajoitusta koskeva ilmoitusvelvollisuus (19 artikla arkistointitarkoitusta koskien)
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (20 artikla arkistointitarkoitusta koskien)
- Vastustamisoikeus (21 artikla)
- 17 artiklassa (oikeus tulla unohdetuksi) todettu poikkeus tutkimus- ja arkistointitarkoituksia koskien edellyttäen, että oikeuden käyttö todennäköisesti estää kyseisen käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti.

Ota yhteys kotiseutuarkistoon (yhteystiedot alla), kun sinulla on tarve käyttää oikeuksiasi.

Miten kotiseutuarkisto suojaa henkilötietojani päätyvästä asiattomiin käsiin?

Analogisten arkistojen aineistot säilytetään valvotussa arkistotilassa. Digitaalisessa muodossa olevaa aineistoa säilytetään tietoturvallisesti asiattomien ulottumattomissa.

Pääsy aineistohallinnan tietojärjestelmiin, joilla hallitaan kotiseutuarkistoon luovutettujen aineistojen luettelo- ja kuvailu- eli ns. metatieto, on vain tätä pääsyä työtehtäviään varten tarvitsevilla.

Yleisiin tietoverkkoihin viedään metatietoja kotiseutuarkistossa säilytettävistä aineistoista tietosuojalainsäädännön sallimassa laajuudessa. Elävien henkilöiden osalta kerrotaan, kenen arkisto on luovutettu kotiseutuarkistoon, mutta tarkempia sisältötietoja ei kyseistä arkistosta viedä tietoverkkoon silloin, kun ne sisältävät muiden elävien henkilöiden henkilötietoja kuin sen henkilön perustiedot, jonka toiminnan tuloksena arkisto on kertynyt.

Aineistoja käyttöön annettaessa kotiseutuarkisto huolehtii siitä, että elävien henkilötietoja sisältäviä asiakirjoja annetaan asiakkaan käyttöön asiallisiin käyttötarkoituksiin. Käyttäjä sitoutuu käyttämään näitä aineistoja asiallisesti loukkaamatta niitä henkilöitä, joita aineistot koskevat, tai näiden läheisiä.

Kun käytän kotiseutuarkiston säilyttämiä aineistoja, miten toimin, jotta kunnioitan tietosuojaa?

Kotiseutuarkisto vastaa siitä, että sen ohjeistus ja menettelyt ovat asianmukaiset. Asiakkaana saat käyttöösi salassa pidettävää ja arkaluonteisia tietoja tai henkilötietoja sisältävää aineistoa vain selvitettyäsi kirjallisesti käyttötarkoituksesi. Tämän hakemuksesi pohjalta kotiseutuarkistossa tehdään päätös siitä, voidaanko ilmoittamaasi käyttötarkoitukseen antaa käyttöön sitä aineistoa, johon käyttöoikeutta haet. Tilauslomakkeen allekirjoituksella sitoudut samalla tietojen asianmukaiseen käyttöön: olemaan loukkaamatta niitä, joita tieto koskee, tai näiden läheisiä.

Viime kädessä tiedon käyttäjä voidaan saattaa vastuuseen tietosuojan rikkomisesta. Kiinnitä siis huomiota siihen, mihin sitoudut, ja toimi sen mukaan.

Muista, että voit aina kysyä neuvoa ja apua paitsi kotiseutuarkiston henkilöstöltä myös tietosuojavaltuutetun toimistosta.

Miten toimin, jos epäilen tai havaitsen henkilötietojani päätyneen asiattomiin käsiin?

Jos epäilet henkilötietojasi päätyneen kotiseutuarkiston kautta asiattomiin käsiin, tee ilmoitus epäilystäsi/havainnostaasi. On olennaista, että kerrot yksityiskohtaisesti havaintosi, ajankohdan ja mistä yksittäisistä tai laaja-alaisista asiattomiin käsiin levinneistä tiedoista on kyse. Toimi viivytyksittä, jotta tilanne saadaan selvitettyä ja korjattua mahdollisimman pian. Jos kyse on väärinkäytöksestä, sekin on tärkeää oikaista mahdollisimman pian.

Jos kotiseutuarkistolla tai sitä ylläpitävällä kunnalla on tätä tarkoitusta varten ilmoituslomake, käytä sitä. Muussa tapauksessa kerro soveltuvien osien seuraavat asiat ilmoituksessasi, jonka voit toimittaa sähköpostitse kotiseutuarkiston vastuunalaiselle arkistonhoitajalle:

- päivämäärä sekä ilmoittajan nimi ja yhteystiedot
- ajankohta (pvm ja kelloaika tai mahdollisimman tarkasti), jolloin tieto, havainto tai epäily väärinkäytöksen tapahtui tai alkoi ja päättyi
- Kuinka epäily tai havainto väärinkäytöksestä syntyi? Mahdollisimman tarkka kuvaus tapahtumasta; mihin tietojärjestelmään, tapahtumaan, prosessiin tms. epäilysi tai havaintosi liittyvät?
- Kuvaus kadonneista välineistä (asiakirjat, tietokone, matkapuhelin, muistitikut jne)

- Kuvaus paljastuneista tai hävinneistä tiedoista. Onko eläviä henkilöitä koskevien henkilötietojen lisäksi kyse arkaluonteisista tai salassa pidettävistä tiedoista?
- Tapahtuman laajuus (yksittäistä henkilöä koskevien tietojen laajuus tai kuinka montaa henkilöä koskee)
- Muut tiedot, joilla voi olla merkitystä asian selvittämiseksi (esim. arvio, kuka saattaisi olla käyttäjä tai tekijä)
- Lisätietoja antaa (nimi ja yhteystiedot, jos muu kuin ilmoittaja)

Kotiseutuarkistolla (kotiseutuarkistoa ylläpitävällä yhdistyksellä) on velvollisuus selvittää asia ja vastata sinulle. Jos et kuitenkaan saa vastausta tai olet tyytymätön vastaukseen, voit ottaa yhteyttä tietosuojavaltuutetun toimistoon (www.tietosuojafi.fi).

Miten voin luovuttaa asiakirjallisia aineistoja kotiseutuarkistoon ja miten tietosuojavaatimukset vaikuttavat luovuttamiseen?

Kun luovutat oman, perheesi, sukusi, edustamasi yhdistyksen, mummon vintiltä löytyneen lakkautetun yhdistyksen yms. paikallista asiakirja-aineistoa kotiseutuarkistoon, toimi kotiseutuarkistosta annettavien erillisten ohjeiden mukaisesti. Näissä ohjeissa on huomioitu tietosuoja: mm. luettelo- ja kuvailutietoihin tulee lähtökohtaisesti välttää kirjoittamasta elävien ihmisten henkilötietoja, jollei niiden kertominen ole aineiston käytettävyyden kannalta välttämätöntä ja jos kyse ei ole arkaluonteisesta tai salassa pidettävistä tiedoista.

Luovutuksen jälkeen kotiseutuarkistossa tarkistetaan aineiston ja luettelon kunto, tehdään tarvittavat korjaustoimet ja lisäykset metatietoihin sekä viedään metatiedot tietojärjestelmään sekä sijoitetaan analoginen (perinteinen paperimuotoinen) aineisto arkistotilaan ja digitaalinen aineisto digitaaliseen arkistoon. Vasta tämän jälkeen aineisto on annettavissa kiinnostuneiden käyttöön mahdollisten lainsäädännöstä johtuvien tai luovutussopimuksessa sovitun käyttörajoitusten.

Mistä saan lisätietoja?

Kotiseutuarkiston ja sen vastuunalaisen arkistonhoitajan yhteystiedot:

Piia Haavisto
 piia.haavisto@sakyla.fi
 044 438 6605

Kotiseutuarkiston internet-sivut:

<https://www.sakyla.fi/vapaa-aika/kotiseutuarkisto/>
https://koylio-seura.fi/?page_id=6510
<https://sakyla-seura.fi/kotiseutuarkisto/>

Yleistä lainsäädännöstä:

www.finlex.fi (mm. EU:n yleinen tietosuoja-asetus, kansallinen tietosuojalaki, arkistolaki)

Hyödyllisiä sivuja: www.tietosuoja.fi www.arkisto.fi www.kotiseutuliiitto.fi <https://www.sakyla.fi/tietoa-kunnasta/tietosuojafi/>